

Мінтій Ірина,
кандидат педагогічних наук, доцент,
старший науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових
інформаційних систем,
Іванова Світлана,
кандидат педагогічних наук,
завідувач відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних
систем,
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН
України,
м. Київ, Україна

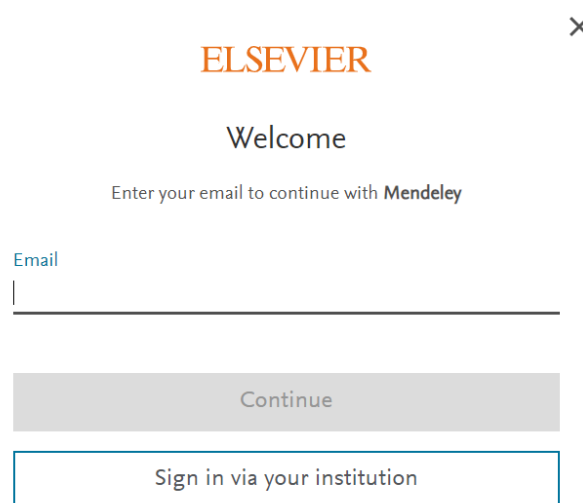
ОГЛЯД МОЖЛИВОСТЕЙ РЕФЕРЕНС-МЕНЕДЖЕРА MENDELEY

Цифровізація усіх сфер діяльності людини спричинила можливість швидкого доступу до результатів цієї діяльності. Для вчених це визначається, насамперед, можливістю доступу до результатів наукових досліджень та визначення стратегій оцінювання результативності досліджень. Нині для оцінювання результативності досліджень серед найпоширеніших критеріїв є загальна кількість цитувань, індекс Хірша (h-index) та кількість публікацій у наукометричних базах даних Google Scholar, Scopus і Web of Science. Ці показники враховуються під час ліцензування провадження освітньої діяльності [1], здобуття наукового ступеня кандидата та доктора наук [2], формування складу ради з присудження ступеня доктора філософії [3], призначення головного редактора та усіх членів редакційної колегії наукових фахових видань України [4] та ін. Окрім цього, перелічені показники впливають на позиції закладів вищої освіти у рейтингах (як міжнародних – Times Higher Education, QS World University, Transparent Ranking, так і українських – Топ-200 Україна, Консолідований рейтинг ЗВО та ін.), що надалі

враховуються під час визначення фінансування закладів освіти та проектів. Тому у центрі уваги і науковців, і керівників закладів освіти знаходяться показники як окремих науково-педагогічних працівників, так і закладів у цілому.

Для високих показників дослідження необхідний у тому числі і ретельний аналіз дослідження проблеми у наукових працях і нормативних документах; узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду та ін., що досить часто потребує значного часу на оформлення списку використаних джерел згідно визначеного виданням стилю. Для автоматизації цих дій є спеціалізовані програмні засоби – референс-менеджери. У попередніх дослідженнях розглянуто певні аспекти та можливості роботи з референс-менеджером Mendeley [6]. Проте поверхового огляду недостатньо, оскільки його можливості не обмежуються лише роботою щодо оформлення списку використаних джерел та цитувань. Метою даної роботи є розгляд розширених можливостей референс-менеджера Mendeley.

Викладення основного матеріалу. Оскільки Mendeley – продукт компанії Elsevier, для роботи з цим сервісом необхідно мати обліковий запис Elsevier (рис. 1). На сьогодні усі державні заклади вищої освіти мають можливість безкоштовно отримати такий доступ, подавши заявку до Державної науково-технічної бібліотеки України [7].

ELSEVIER

Welcome

Enter your email to continue with Mendeley

Email

Continue

Sign in via your institution

Рис. 1. Вхід до web-версії Mendeley (облікового запису Elsevier)

Перейшовши до бібліотеки («Library»), користувач має можливість переглядати усі записи в ній (рис. 2), упорядковувати їх за колекціями (рис. 2), додавати з онлайн-ресурсів (наприклад, з наукометричної бази даних Scopus), вручну з комп'ютера або імпортувавши дані з файлів типу *.bib, *.xml, *.ris (рис. 3).

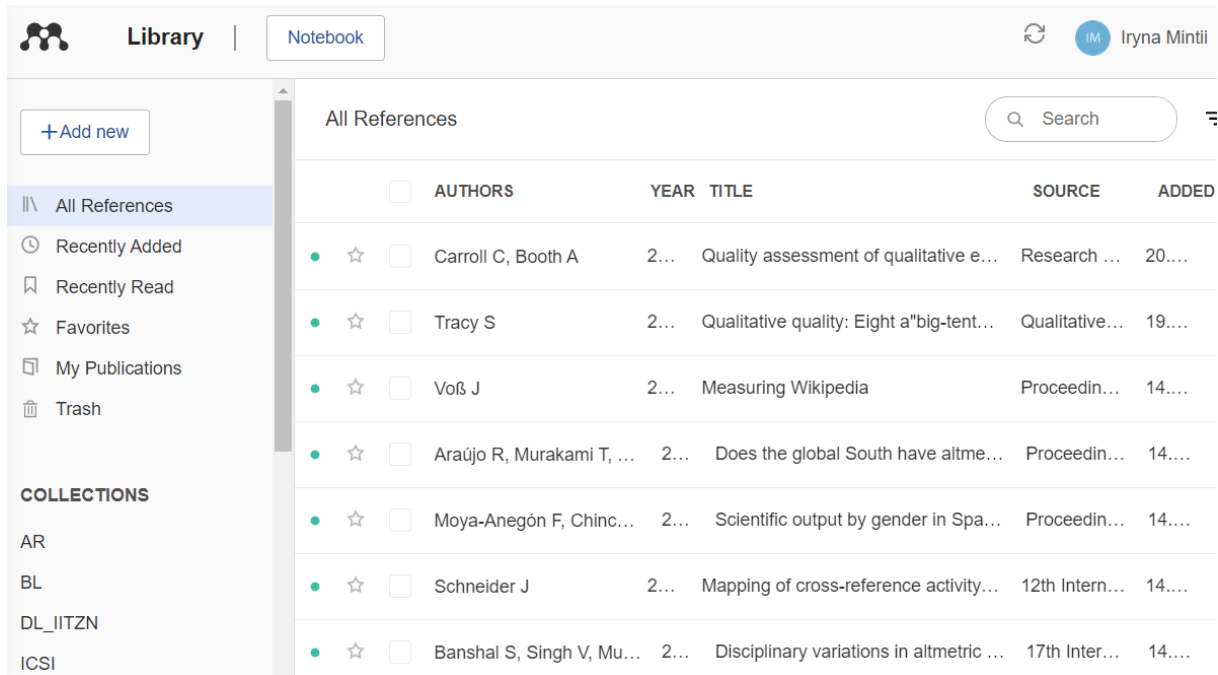

Рис. 2. Бібліотека Mendeley

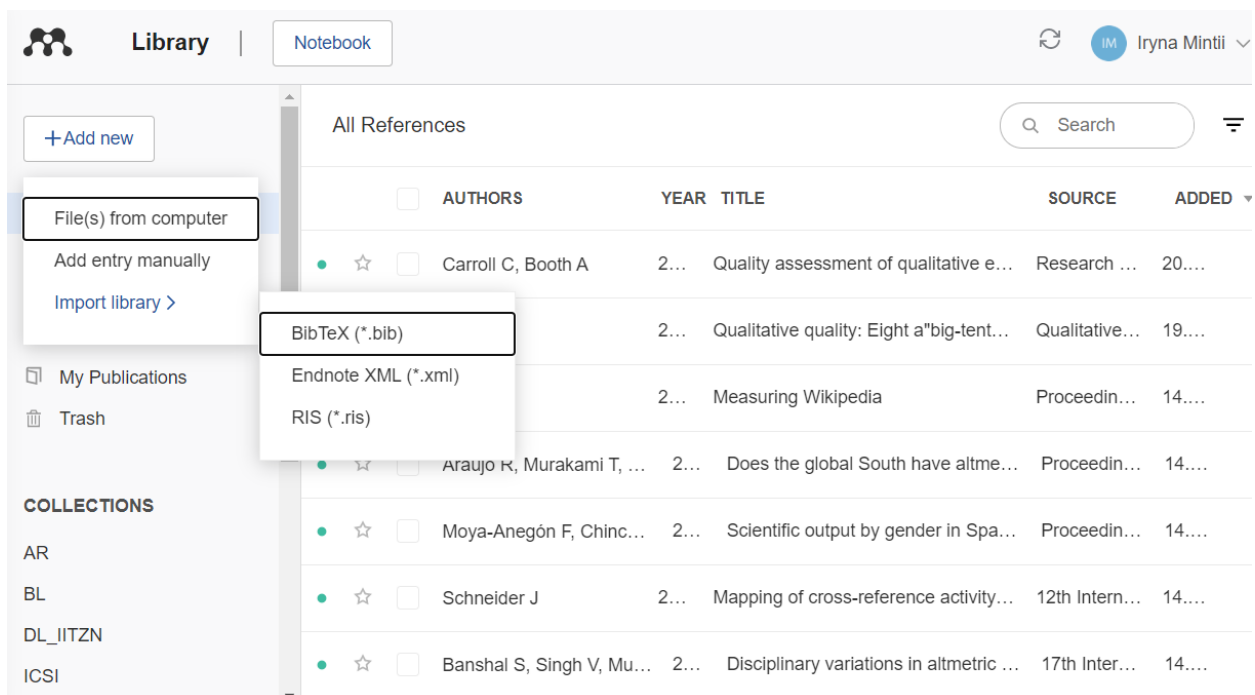

Рис. Імпорт записів до Бібліотеки Mendeley

Серед родзинок Mendeley, на нашу думку, слід відзначити саме можливість спільної роботи із колекціями публікацій. Для цього слід створити нову приватну групу (рис. 4), налаштувати до неї спільний доступ іншим користувачам, далі – позначити певні джерела і додати їх до приватної групи («Add to Private Group») (рис. 5).

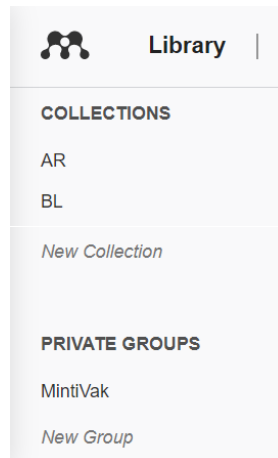

Рис. 4. Колекції та приватні групи Mendeley

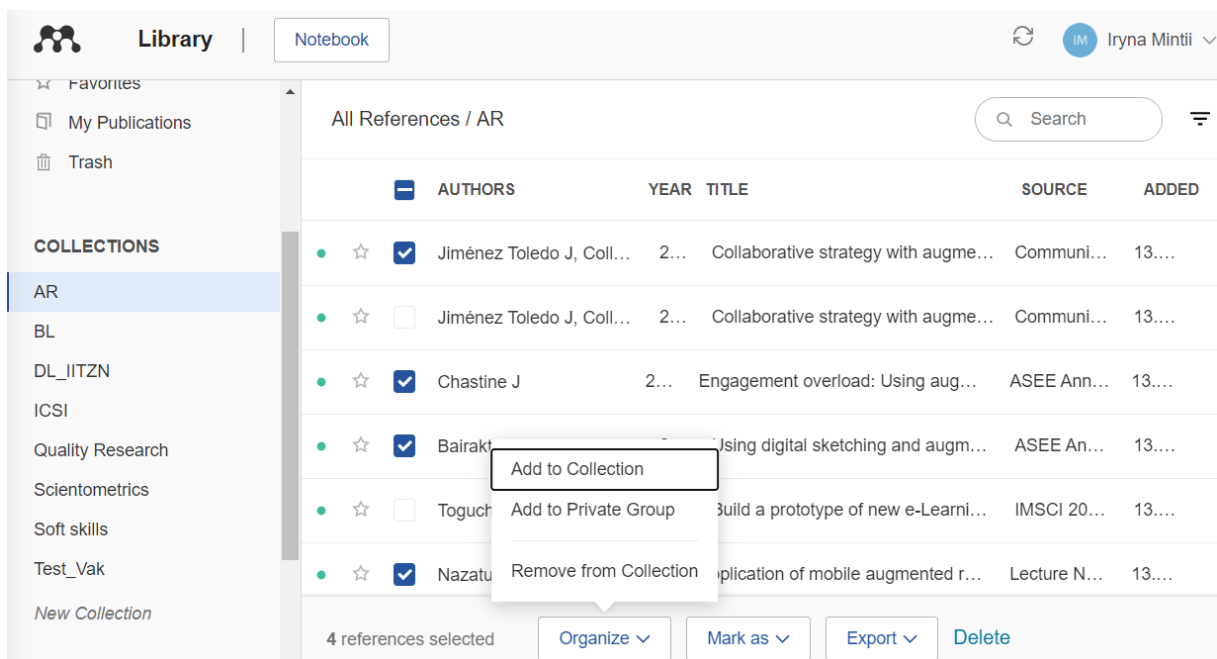

Рис. 5. Додавання публікацій до приватної групи Mendeley

На рис. 5 також показано можливість позначати певні публікації («Mark as») чи експортувати їх дані у форматі *.bib, *.xml, *.ris («Export»).

Отож, серед розширених можливостей референс-менеджера Mendeley доцільно відзначити можливість спільної роботи з колекціями,

експорт/імпорт записів у форматах *.bib, *.xml, *.ris, позначення публікацій для швидкої навігації та ін. Серед напрямів подальшої роботи зазначимо розробку детальну методичних вказівок щодо роботи з офлайн версією референс-менеджера Mendeley.

Список використаних джерел та літератури

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#n9>.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.09.2019 № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 «Про присудження ступеня доктора філософії». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18#Text>.
5. Биков В.Ю., Спирін О.М., Іванова С.М., Вакалюк Т.А., Мінтій І.С., Кільченко А.В. Наукометричні показники оцінювання результативності педагогічних досліджень наукових установ та закладів освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. К., 2021. In print.
6. Мінтій І. С., Іванова С. М. Референс-менеджери як засоби керування бібліографічними даними. *Інформаційні технології в освіті та науці*. 2021. Випуск 12. С. 102–105.
7. Доступ до Scopus та Web of Science. URL: <https://nim.media/articles/dostup-do-web-of-science-ta-scopus-vidkrito>.